

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Tibor Biro en 24 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

In artikel 1, onder 1, wordt voorgedragen de Hongaarse verzoeker Tibor Biro, die in 1922 te Boedapest werd geboren. Op achtjarige leeftijd kwam hij met zijn ouders naar Nederland. Hij genoot een Nederlandse schoolopleiding. Als sous-chef bij een verzekeringsmaatschappij heeft hij genoegzame inkomsten.

De Griekse verzoekster Christina Bachas, genoemd in artikel 1, onder 2, werd in 1913 te Rotterdam geboren uit het huwelijk van een Griekse vader en een Nederlandse moeder. Zij heeft steeds hier te lande gewoond. Adressante is gescheiden van echt. Als hulp in de huishouding voorziet zij in haar onderhoud.

Anton Frühauf, de Oostenrijkse verzoeker genoemd in artikel 1, onder 3, werd in 1935 te Rotterdam geboren uit het huwelijk van een Oostenrijkse vader en een Nederlandse moeder. Van zijn geboorte af woont hij in ons land. Adressant verdient als palenboorder het brood voor zich en zijn van origine Nederlandse echtgenote.

Wai Ching Ho, de Chinese verzoeker genoemd in artikel 1, onder 4, werd in 1904 in Kwantung (China) geboren. Reeds tweeëntwintig jaar woont adressant in ons land. Als winkelier voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn echtgenote. Hoewel verzoeker al 14 jaar te 's-Gravenhage een winkel drijft, waarin hij geregeld met Nederlanders in aanraking komt, spreekt hij de Nederlandse taal gebrekkig. Blijkbaar is hij onmachtig het Nederlands vlot te leren spreken. In dit opzicht is, gelet op de leeftijd van verzoeker, verbetering nauwelijks te verwachten. Dit behoeft, nu adressant overigens volkomen is ingeburgerd, en door zijn omgeving wordt aanvaard, aan zijn naturalisatie niet in de weg te staan.

De in artikel 1, onder 5, voorgedragen Indonesische verzoeker Kiem Pwee Lie, is van Chinese herkomst. Hij werd in 1928 te Soerakarta geboren en kwam in 1949 voor studiedoeleinden herwaarts. Verzoeker studeerde aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam en legde in 1960 met goed gevolg het apothekersexamen af. Als apotheker heeft hij genoegzame inkomsten.

Siok Bie Liem, genoemd in artikel 1, onder 6, is eveneens van Indonesisch-Chinese herkomst. Verzoeker werd in 1904 te Pasoeroean in Indonesië geboren. Van 1925 tot 1931 studeerde hij in Nederland. In laatstgenoemd jaar keerde hij terug naar Indonesië, waar hij tot 1950 een apotheek dreef. Sinds 1950 is hij in Nederland woonachtig. Na een aanvullende studie te hebben gedaan, vestigde hij zich als apotheker. Twee van zijn kinderen, die na het indienen van het verzoekschrift meerderjarig zijn geworden, worden in artikel 6 voor kosteloze naturalisatie voorgedragen. De zoon Michel Peter Thian Bing studeert medicijnen en de dochter Vivien Hwa Twan pharmacie, beiden aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam.

De in artikel 1, onder 7, voorgedragen Poolse verzoekster Maria Catharina Skwierawski werd in 1918 te Brunssum (Lim-

burg) geboren. Met uitzondering van de periode 1936 tot 1946, woont zij sedert haar geboorte in ons land. Verzoekster, die een opleiding tot verpleegster ontving, is thans als kraamdocente werkzaam.

De in artikel 2 genoemde verzoekers zijn gehuwd met vrouwen, die eveneens een vreemde nationaliteit bezitten, doch die deze nationaliteit door mede-naturalisatie tot Nederlander niet zullen verliezen. Teneinde te voorkomen dat deze vrouwen, die op het bezit van het Nederlanderschap prijs stellen, na naturalisatie van dubbele nationaliteit zullen zijn, worden zij in artikel 3 afzonderlijk voorgedragen. Uit billijkheidsoverwegingen wordt hun kosteloos naturalisatie verleend. De naturalisatie van hun in artikel 2 genoemde echtgenoten wordt voorgesteld met uitsluiting van het rechtsgevolg van artikel 5, vierde lid, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (Sib. 1892, 268).

In artikel 2, onder 1, wordt voorgedragen de Duitse verzoeker Eduard Willy Dewus. Adressant werd in 1924 te Bad Homburg vor der Höhe in Duitsland geboren. Kort na zijn geboorte kwam hij met zijn ouders herwaarts. Verzoeker — een woonwagenbewoner — is gehuwd met een van geboorte Nederlandse vrouw en verdient als koopman in oude metalen het brood voor zich en de zijnen.

De oud-Nederlander Johannes Willem Koopman, genoemd in artikel 2, onder 2, werd in 1893 te Rotterdam geboren. In 1937 vertrok hij naar Zuid-Afrika, waar hij in 1942 genaturaliseerd werd. Sinds 1958 is hij weer in Nederland woonachtig. Verzoeker, die gehuwd is met een van oorsprong Nederlandse vrouw, is werkzaam als boekhouder; tevens heeft hij enige inkomsten uit vermogen.

Swan Bing Tan, de Indonesisch-Chinese verzoeker, genoemd in artikel 4, werd in 1906 te Kediri in Indonesië geboren. Van 1925 tot 1932 verbleef hij voor studie in Nederland. Sedert 1958 is adressant weer in ons land gevestigd. Als financieel deskundige heeft hij ruime inkomsten. De ondergetekende acht termen aanwezig tot naturalisatie met afwijking van de wettelijke verblijfstermijn. Verzoekers inmiddels meerderjarige zoon wordt voorgedragen in artikel 6.

De in artikel 5 voorgedragenen worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht; de verzoekers genoemd onder 1 en 10, omdat de door hen aan den lande of de geallieerde oorlogvoering bewezen diensten daartoe aanleiding geven; de verzoekers genoemd onder 2, 4, 5, 6, 8 en 9, omdat zij ten gevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen in Indonesië de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de verzoeker genoemd onder 3, overeenkomstig de in dergelijke gevallen gebruikelijke gedragslijn; de verzoeker genoemd onder 7, omdat hij als gevolg van zijn repatriëring in omstandigheden verkeert waardoor betaling van het wettelijk verschuldigde bedrag redelijkerwijs niet kan worden verlangd.

In artikel 5, onder 1, wordt voorgedragen de Russische verzoeker Buri Bajmatow. Hij werd in 1922 te Kurgan-Tube in de Sovjet-Unie geboren. In 1941 werd hij als Russisch soldaat krijgsgevangen gemaakt door de Duitsers en ingelijfd bij de Duitse strijdkrachten. Na verloop van tijd werd adressant ge-

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

detacheerd in Nederland, waar hij in contact kwam met de verzetsbeweging. Verzoeker nam actief aan het verzet deel. In 1944 deserteerde hij uit het Duitse leger en dook onder tot de bevrijding. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw kan hij als ingeburgerd worden beschouwd. Als perser verdient hij het brood voor zich en de zijnen. De ondergetekende is van mening dat op verzoeker — evenals op de verzoeker genoemd onder 10 — van toepassing is het gestelde in de nota naar aanleiding van het verslag inzake het ontwerp van wet tot naturalisatie van Braun, Franz Joseph Heinrich en 31 anderen (Zitting 1961—1962 — 6291).

Donald Pedro Clarenbach, genoemd in artikel 5, onder 2, werd in 1922 te Palembang geboren. Sinds 1950 is verzoeker in Nederlands-Nieuw-Guinea gevestigd. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en voorziet als hoofdopziener bij de Residentie Waterstaatsdienst in het onderhoud van zich en de zijnen.

Johannes Gerardus Gerekink, de oud-Nederlander genoemd in artikel 5, onder 3, werd in 1917 te Amsterdam geboren. Hij verloor zijn nationaliteit door zonder Koninklijk verlof in dienst te treden bij het Franse Vreemdelingenlegioen. In 1943 ging hij — waarschijnlijk daartoe gedwongen — in dienst van een Duits legeronderdeel; hij deserteerde daaruit na enige maanden. Sinds 1945 is hij weer hier te lande gevestigd. Naar de mening van de ondergetekende behoeft de kortstondige dienst bij de Duitse strijdkrachten zijn naturalisatie niet in de weg te staan. Als stoker-olieman verdient hij zijn brood.

Marten Jansen, de Indonesische verzoeker genoemd in artikel 5, onder 4, werd in 1940 te Bogor in Indonesië geboren. Met het gezin van zijn pleegouders kwam hij op elfjarige leeftijd herwaarts. Adressant voorziet als draaier in zijn onderhoud.

De in artikel 5, onder 5, genoemde verzoeker Pieter Mathijs Latuperissa is van Ambonese herkomst. Hij werd in 1908 te Banda Neira (Indonesië) geboren. In 1951 kwam adressant naar ons land. Hij verdient als boekbinder het brood voor zich en zijn echtgenote.

Jeremias Lucas Nasarany, de verzoeker genoemd in artikel 5, onder 6, werd in 1923 te Tolabit in Indonesië geboren. Ook deze verzoeker is van Ambonese herkomst. Sinds 1950 is hij in Nederlands-Nieuw-Guinea gevestigd. Als klerk op het kantoor van het hoofd van plaatselijk bestuur heeft hij voldoende inkomsten om in het onderhoud van zich en de zijnen te voorzien.

Henri Olsem, de Indonesische verzoeker genoemd in artikel 5, onder 7, werd in 1905 te Magelang geboren. Verzoeker was lange tijd in overheidsdienst werkzaam, laatstelijk als inspekteur bij de Staatsspoorwegen. Na naturalisatie komt hij in aanmerking voor pensioen. Sinds 1961 is hij in Nederland woonachtig. Hij is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw en voorziet als beambte bij een bank in het onderhoud van zich en de zijnen. De ondergetekende meent dat er aanleiding is tot naturalisatie met afwijking van het wettelijk vereiste inzake de verblijfstermijn.

In artikel 5, onder 8, wordt genoemd Leonard Frederik Johannes Rompas die in 1924 te Makassar werd geboren. In 1950 vestigde hij zich op Nederlands-Nieuw-Guinea. Als hoofdlandbouwopziener bij de Dienst van Economische Zaken heeft hij regelmatige inkomsten.

Abraham Alexander Wattimena, genoemd in artikel 5, onder 9, is van Ambonese herkomst. Hij werd in 1918 te Soerabaja geboren en kwam in 1957 herwaarts; in 1960 vertrok hij naar Nederlands-Nieuw-Guinea. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en is werkzaam bij de P.T.T.

Edmund Wystyrk, de verzoeker genoemd in artikel 5, onder 10, is van Poolse origine. Hij werd in 1925 te Rydułtowach Gornych in Polen geboren. Verzoeker werd in 1943 gedwongen in Duitse militaire dienst te treden; in 1944 deserteerde hij en sloot zich kort daarop aan bij een Pools legeronderdeel, dat ingedeeld was bij het Eerste Franse leger. Met dit leger nam adressant deel aan de veldtocht door Frankrijk en Duitsland. In 1948 kwam hij naar Nederland. Verzoeker is gehuwd met een Nederlandse vrouw en verdient als mijnwerker het brood voor zich en de zijnen.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 1, de Griekse verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 2, de Poolse verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 7, en de Russische verzoeker, genoemd in artikel 5, onder 1, geldt ten aanzien van allen dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Bedoelde Griekse verzoekster heeft zich bereid verklaard na de totstandkoming van haar naturalisatie afstand te doen van haar Griekse nationaliteit.

De Minister van Justitie,
A. C. W. BEERMAN.